

Frågor och svar
**inför kunskapsprov
i alkohollagen**

TILLSTÅNDSBYRÅN.SE

Vi hjälper dig med tillstånd för alkohol och tobak

www.tillstandsbyran.se

info@tillstandsbyran.se

TILLSTÅNDSBYRÅN.SE

Vi hjälper dig med tillstånd för alkohol och tobak

www.tillstandsbyran.se

info@tillstandsbyran.se

Innehåll

Allmänt om kunskapsprov	1
1. Alkoholpolitik	3
2. Servering	7
3. Tillsyn	13
4. Mat och utrustning	16
Lätläst om kunskapsprov	18
Frågor och svar – kunskapsprov	20

Allmänt om kunskapsprov

Då behövs tillstånd

Du som söker tillstånd för alkoholservering eller provsmakning måste visa att du har de kunskaper som krävs för att få ett serveringstillstånd genom att genomföra ett kunskapsprov.

För att en förening eller ett företag med flera styrelsemedlemmar ska få tillstånd krävs i regel att hälften av dessa har ett godkänt kunskapsprov. Det är Folkhälsomyndigheten som tillhandahåller proven medan kommunens alkoholhandläggare ansvarar för genomförandet.

Tolk och hjälpmedel

Du som behöver en tolk under provet meddelar kommunen vilket språk det gäller i samband med att du bokar in ditt prov. Om du behöver tolk får du längre tid på dig att göra provet. Du får inte ha med dig några hjälpmedel som till exempel lagtext eller tekniska hjälpmedel. Du får ta med dig ett lexikon.

Provtiden för ett skriftligt prov är högst 90 minuter. För dig som har läs- eller skrivsvårigheter är tiden högst 150 minuter.

Provtiden för ett muntligt prov är högst 120 minuter. För ett muntligt prov med tolk är tiden högst 150 minuter.

Resultat

För att få godkänt på provet måste du ha minst 75 procent rätt i varje frågeområde.

Du får ditt provresultat efter kontakt med alkoholhandläggaren. Om du blir godkänd får du ett intyg som bevis på detta. Ett godkänt kunskapsprov gäller i fem år från provdatumet. Om du får underkänt på provet får du veta inom vilket område du misslyckats. Däremot kan du inte få reda på vilka enskilda frågor som du inte besvarade rätt.

Omprov

Du får göra provet högst tre gånger i samband med en ansökan. Om du inte klarar provet på tre försök måste du lämna in en ny ansökan om serveringstillstånd och betala en ny avgift.

Vilka olika typer av prov finns det?

Det finns sju olika kunskapsprov beroende på vilken typ av serveringstillstånd som din ansökan gäller. Kommunen ska ta ställning till vilket av proven som är aktuellt för dig att skriva utifrån din ansökan.

De sju kunskapsprov som finns är:

- Tillstånd för stadigvarande servering till allmänheten (60 frågor)
- Tillstånd för stadigvarande cateringverksamhet för slutna sällskap (60 frågor)
- Tillstånd för stadigvarande servering till slutna sällskap (44 frågor)
- Tillstånd för tillfällig servering till allmänheten (44 frågor)
- Tillstånd för tillfällig servering till slutna sällskap (28 frågor)
- Tillstånd för paussering (28 frågor)
- Tillstånd för provsmakning av alkoholdrycker (28 frågor)

Frågorna i provet är fördelade på fyra områden

1. alkoholpolitik
2. bestämmelser om servering
3. bestämmelser om tillsyn
4. bestämmelser om mat och utrustning

Vi har markerat viktig lagtext med grönt i dokumentet.

1. Alkoholpolitik

Du som ansöker om tillstånd för servering eller provsmakning ska känna till den svenska alkoholpolitiken och veta hur den är utformad, hur den omsätts i praktiken och syftet med den.

Den svenska alkoholpolitikens mål är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Ett av de främsta och mest grundläggande politiska instrumenten för att nå detta mål är en restriktiv lagstiftning på alkoholområdet.

I alkohollagen (2010:1622), AL finns bland annat bestämmelser för att begränsa tillgängligheten och minska den skadliga alkoholkonsumtionen, exempelvis genom att reglera detaljhandelsmonopolet, prishöjning, antal försäljningsställen och tider för öppethållande. Regler om marknadsföring bidrar också till att nå målen. Det är alkoholpolitiken som styr definitioner och regler om exempelvis tillverkning, försäljning, åldersgränser, partihandel, tillståndsgivning, servering och tillsyn.

Du behöver

- förstå hur alkohollagens olika bestämmelser hänger ihop med den svenska alkoholpolitiken, och
- känna till grundläggande begrepp och definitioner som finns i 1 kap. AL.

Allmänna bestämmelser om försäljning, som föreskrivs i 3 kap. AL, omfattar de alkoholpolitiska regler som alla, som vill sälja alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat, ska följa.

Till detta frågeområde hör även marknadsföring som regleras i 7 kap. AL. Således får du inom frågeområde "Alkoholpolitik" frågor som framförallt är baserade på 1, 3 och 7 kap. AL.

Du ska veta och känna till

- 1 kap. AL om definitioner.
- 3 kap. AL om allmänna bestämmelser gällande försäljning av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.
- 7 kap. 1-2 §§ AL om marknadsföring av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

1 kap. AL

Definitioner

3 § Med sprit avses en vätska som framställts genom destillering eller annan kemisk process och som innehåller alkohol. Med alkohol avses etylalkohol.

5 § Med alkoholdryck avses en dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent. Alkoholdrycker delas i denna lag in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker. Dryck som är alkoholfri eller som har en alkoholhalt om högst 2,25 volymprocent benämns lättdryck.

6 § Med spritdryck avses en alkoholdryck som innehåller sprit.

7 § Med vin avses en alkoholdryck som framställts genom jäsning av druvor eller druvsaft. Till vin ska även räknas sådant vin som i framställningen har tillsatts sprit framställd av vinprodukter och som har en alkoholhalt som inte överstiger 22 volymprocent.

8 § Med öl avses en dryck som framställts genom jäsning med torkat eller rostat malt som huvudsakligt extraktgivande ämne. Öl med en alkoholhalt som överstiger 2,25 men inte 3,5 volymprocent benämns folköl och öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent benämns starköl.

9 § Med annan jäst alkoholdryck avses en alkoholdryck som framställts genom jäsning av frukt, bär eller andra växtdelar och som inte är vin eller öl.

10 § Med ett alkoholdrycksliknande preparat avses ett alkoholhaltigt preparat som ur konsumtionssynpunkt är att jämföras med alkoholdrycker eller annars kan antas användas som berusningsmedel.

3 kap. AL

Allmänna bestämmelser om försäljning

5 § Försäljning av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat ska skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån förhindras.

Den som tar befattning med försäljning av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat ska se till att ordning och nykterhet råder på försäljningsstället.

6 § Den som inte har fyllt 20 år eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte bedriva näringsverksamhet som innefattar försäljning av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat.

7 § Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte säljas eller annars lämnas ut till den som inte har fyllt 20 år. Beträffande folköl gäller motsvarande den som inte har fyllt 18 år.

Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får serveras till den som har fyllt 18 år.

8 § Alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel.

Alkohol drycker och alkohol drycksliknande preparat får inte lämnas ut om det finns särskild anledning att anta att varan är avsedd att olovligt tillhandahållas någon.

Den som lämnar ut alkohol drycker eller alkohol drycksliknande preparat ska förvisa sig om att mottagaren har uppnått den ålder som anges i 7 § Lag (2019:345).

9 § Det är förbjudet att som ombud eller på därmed jämförbart sätt anskaffa alkohol drycker eller alkohol drycksliknande preparat till den som enligt 7 eller 8 § inte har rätt att få sådan vara utlämnad till sig (Langning). Det är också förbjudet att i annat fall än som avses i 4 kap. 4 § andra stycket 1. 2 och 4– 7 i större omfattning tillhandagå annan med att anskaffa alkohol drycker eller alkohol drycksliknande preparat.

Alkohol drycker eller alkohol drycksliknande preparat får inte lämnas som gåva eller lån till eller bjudas den som inte har fyllt 20 år. I fråga om folköl gäller dock motsvarande den som inte har fyllt 18 år.

Det är dock tillåtet att bjuda den som inte har uppnått föreskriven ålder på en mindre mängd alkohol dryck eller alkohol drycksliknande preparat under förutsättning att intag sker på platsen och under ordnade förhållanden samt det med hänsyn till den unges ålder och utveckling och omständigheterna i övrigt framstår som försvarligt. På serveringsställe gäller dock den åldersgräns som anges i 7 § andra stycket.

11 § Överlåts rörelse där det ingår verksamhet som kräver godkännande som anges i 2 kap. 1 § stycket eller 3 § första stycket (tillverkning), 4 kap. 1 § första stycket (partihandel), 6 kap. 2 § (handel med teknisk sprit), eller tillstånd enligt 8 kap. 1 § (serveringstillstånd) får överlåtaren sälja sitt lager av alkohol drycker och alkohol drycksliknande preparat till efterträdaren, om denne har rätt att bedriva sådan verksamhet.

Konkurs- eller dödsbo eller, i fråga om utmätt egendom, Kronofogdemyndigheten får trots bestämmelserna i denna lag sälja sprit, alkohol drycker eller alkohol drycksliknande preparat till den som har rätt att tillverka eller bedriva partihandel med sådana varor. Alkohol drycker och alkohol drycksliknande preparat får även säljas till detaljhandelsbolaget. Motsvarande gäller då en verksamhet måste avvecklas till följd av att tillstånd eller godkännande som avses i första stycket har återkallats eller då det finns andra tvingande skäl.

7 kap. AL

Marknadsföring av alkohol drycker och alkohol drycksliknande preparat

1 § Vid marknadsföring av alkohol drycker eller alkohol drycksliknande preparat till konsumenter ska särskild måttfullhet iakttas. Reklam- eller annan marknadsföringsåtgärd får inte vara påträngande, uppsökande eller uppmåna till bruk av alkohol.

Marknadsföring får inte rikta sig särskilt till eller skildra barn eller ungdomar

som inte har fyllt 25 år.

2 § Den som tillverkar, säljer eller förmedlar försäljning av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat får i sin rörelse lämna sådana drycker eller preparat som gåva endast i form av varuprov.

Vid marknadsföring av tjänster eller vid försäljning av andra varor än alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat får sådana drycker eller preparat inte lämnas som gåva.

2. Servering

Du som ansöker om tillstånd för servering eller provsmakning ska ha kunskaper om de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat för att kunna följa och tillämpa dem på rätt sätt.

Frågor och svar inom detta frågeområde är baserade på 8 kap. alkohollagen (2010:1622), AL. Du ska visa färdighet och förmåga att självständigt tillämpa alkohollagens serveringsbestämmelser vilket krävs för att laglydigt och ansvarsfullt utföra en serveringsverksamhet. Du ska särskilt känna till tillståndshavarens anmälningsskyldigheter och vad som gäller utrymning av serveringsstället samt hur du kan säkerställa ordning och nykterhet på ditt serveringsställe.

Du behöver

- ha kännedom om tillståndshavares skyldigheter som finns i serveringsbestämmelserna, och
- känna till vad som krävs för erhållande av serveringstillstånd.

Du ska veta och känna till

- **8 kap. 1 § AL** om serveringstillstånd och tillståndsmyndighet.
- **8 kap. 2 § AL** om olika typer av serveringstillstånd.
- **8 kap. 3 § AL** om kryddning av spritdrycker.
- **8 kap. 4 § AL** om stadigvarande tillstånd för cateringverksamhet för slutna sällskap.
- **8 kap. 5 § AL** om rumsservering, minibar.
- **8 kap. 6 § AL** om provsmakning av spritdryck, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat vid arrangemang riktade till allmänheten.
- **8 kap. 7 § AL** om provsmakning av egenproducerade alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat vid tillverkningsstället.
- **8 kap. 8 § AL** om servering av folköl.
- **8 kap. 9 § AL** om kommunens informationsskyldighet.
- **8 kap. 10 § AL** om ansökningsförfarande och avgift för prövning.
- **8 kap. 11 § AL** om yttrande från Polismyndigheten.

- **8 kap. 12 § AL** om lämplighetskrav för tillståndshavare.
- **8 kap. 13 § AL** om inköp av spritdrycker, vin, starköl, andra jästa alkohol- drycker och skattepliktiga alkoholdrycksliknande preparat till den egna serveringsrörelsen.
- **8 kap. 18 § AL** om tillståndshavarens tillsyn över serveringen, serve- ringsansvariga och anställd personal.
- **8 kap. 19 § AL** om serveringstid och utrymningstid.
- **8 kap. 20 § AL** om måttfull servering, ordning och nykterhet.
- **8 kap. 21 § AL** om prissättning av alkoholdrycker och alkoholdryckslik- nande preparat samt animeringsförbud.
- **8 kap. 22 § AL** om krav på tillgång till lättdrycker.
- **8 kap. 23 § AL** om förbud att ta med spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat från serve- ringsställe.
- **8 kap. 24 § AL** om förtäring- och förvaringsförbud.

8 kap. AL

Servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat

1 § För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker och av alkoholdrycksliknande preparat krävs tillstånd av den kommun där serveringsstället är beläget (serveringstillstånd).

Serveringstillstånd som avser servering i inrikes trafik på fartyg, luftfartyg eller järnvägståg (trafikservering), meddelas dock av den kommun där det fö- retag som vill bedriva serveringen har sitt säte, eller där den person som vill bedriva serveringen har sin hemvist. Har företaget inte säte inom landet eller personen inte sin hemvist inom landet, meddelas tillstånd av Stockholms kommun.

Detaljhandelsbolaget får trots bestämmelserna i första stycket anordna provning av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat för allmän- heten enligt riktlinjer i avtalet mellan staten och bolaget.

1 a § Serveringstillstånd krävs inte om serveringen

- avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer,
- sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna, och
- äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alko- hol- eller lättdrycker.

1 b § Serveringstillstånd krävs inte för servering till en boende och besökare till denne på sådana särskilda boenden som avses i 5 kap. 5 § andra och tredje styckena och 7 § tredje stycket socialtjänstlagen (2001:453) och 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, och

- vid vilka måltidsservice tillhandahålls.

Den som bedriver alkoholservering enligt första stycket ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över serveringen. För egenkontrollen ska det finnas ett för verksamheten lämpligt program.

2 § Serveringstillstånd kan meddelas för servering till **allmänheten** eller i förening, företag eller annat **slutet sällskap**. Tillståndet kan avse servering året runt eller årligen under en viss tidsperiod (stadigvarande serveringstillstånd). Det kan även avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

Stadigvarande tillstånd gäller tills vidare. Kommunen får dock om det finns särskilda skäl begränsa tillståndets giltighet till viss tid.

Serveringstillstånd kan gälla spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat eller en eller flera av dessa drycker eller preparat.

Tillstånd att anordna provsmakning av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat enligt 6 och 7 §§ kan meddelas stadigvarande eller för enstaka tidsperiod.

3 § Den som har ett stadigvarande tillstånd att servera spritdrycker har, efter anmälan till kommunen, rätt att krydda spritdryck för servering som snaps i den egna serveringsrörelsen.

4 § Den som bedriver cateringverksamhet för slutna sällskap kan meddelas stadigvarande serveringstillstånd under förutsättning att den lokal där serveringen äger rum för varje tillfälle anmäls till och godkänns av kommunen.

Den som bedriver cateringverksamhet ska ha ett eget kök för tillredning av mat för att få stadigvarande serveringstillstånd.

5 § På hotell som har restaurangverksamhet med serveringstillstånd i sina lokaler får servering av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat ske på hotellrummet (rumsservering). På ett sådant hotell får även servering från minibar på hotellrummet ske.

6 § Anordnande av provsmakning av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat vid arrangemang riktade till allmänheten är tillåtet under förutsättning att

- **arrangören har ett stadigvarande serveringstillstånd** som omfattar de drycker eller preparat som provsmakningen avser samt den lokal där provsmakningen ska äga rum, eller
- **de partihandlare som deltar enskilt eller gemensamt ansöker om och får ett tillfälligt tillstånd för provsmakning av de drycker eller preparat**

som avses erbjudas.

Tillståndshavare som avses i första stycket ska innan arrangemanget äger rum göra en anmälan till kommunen.

7 § Den som tillverkar alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat från råvaror som produceras på den egna gården och som har ett stadigvarande serveringstillstånd har rätt att, efter anmälan till kommunen, vid tillverkningsstället erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna eller preparaten.

Om sådant tillstånd saknas, får tillverkaren erbjuda provsmakning av egen-tillverkade alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat vid tillverkningsstället efter särskilt tillstånd för provsmakning.

8 § Servering av folköl får, med de inskränkningar som föreskrivs i denna lag, ske om verksamheten bedrivs i sådana lokaler eller andra utrymmen i byggnader eller transportmedel som

- ingår i anläggningar som är godkända enligt föreskrifter meddelade med stöd av 7 § 1 livsmedelslagen (2006:804) eller registrerade enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien, och
- är avsedda för stadigvarande verksamhet med livsmedel och där mat serveras samtidigt.

Trots första stycket får folköl serveras i sådana fall som anges i 1 a ½, 1 b § eller av den som innehar serveringstillstånd.

Den som avser att bedriva servering av folköl ska anmäla verksamheten hos den kommun där serveringen ska ske. Servering får inte påbörjas innan anmälan har gjorts. Vad nu sagts gäller inte i fall som avses i 1 a §, 1 b § eller den som har serveringstillstånd.

Den som är anmälningsskyldig enligt tredje stycket ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över serveringen. För egenkontrollen ska det finnas ett för verksamheten lämpligt program.

9 § Kommunen ska tillhandahålla information om vad som gäller enligt denna lag och anslutande föreskrifter samt riktlinjer för tillämpningen av föreskrifterna i kommunen.

10 § Ansökan om serveringstillstånd görs skriftligen.

Kommunen får ta ut avgift för provningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 9 kap. av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med eller servering av folköl.

Regeringen får meddela föreskrifter om den tid inom vilken kommunen ska fatta beslut om serveringstillstånd.

11 § En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd får inte bifallas utan att Polismyndighetens yttrande har inhämtats. Detsamma gäller, om det inte rör sig om arrangemang av endast obetydlig omfattning, tillfälligt serveringstillstånd för servering till allmänheten.

Polismyndigheten ska i sitt yttrande redovisa samtliga omständigheter som ligger till grund för myndighetens bedömning i det enskilda fallet och särskilt yttra sig om sökandens allmänna lämplighet för verksamheten.

Om en ansökan avser servering inom eller invid ett militärt område ska yttrande dessutom inhämtas av vederbörande militära chef innan ansökan får bifallas.

12 § Serveringstillstånd får endast meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag.

Sökanden ska genom att avlägga ett prov visa att han eller hon har de kunskaper om denna lag och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett författningsenligt sätt utöva serveringsverksamheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om prov som avses i andra stycket och om undantag i vissa fall från skyldigheten att avlägga prov.

13 § Den som har tillstånd för servering till allmänheten eller stadigvarande tillstånd för servering i slutet sällskap, får köpa de spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker som behövs för rörelsen endast av partihandlare eller av detaljhandelsbolaget. Den som har tillstånd för servering i slutet sällskap vid ett enstaka tillfälle eller under en enstaka tidsperiod, får köpa motsvarande drycker endast hos detaljhandelsbolaget.

Första stycket gäller även för alkoholdrycksliknande preparat som är skattepliktiga enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt.

18 § Tillståndshavaren eller av denne utsedd serveringsansvarig person ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande på serveringsstället under hela serveringstiden. Det sista gäller dock inte vid rumsservering. Den som är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften med hänsyn till sina personliga egenskaper och omständigheterna i övrigt.

Tillståndshavaren ska till kommunen anmäla den eller de personer som har utsetts att ansvara för serveringen av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

Endast den som är anställd av tillståndshavaren eller som är inhyrd av ett bemanningsföretag får anlitas som köks- eller serveringspersonal eller för uppgifter som är av betydelse för ordning och nykterhet. Detta gäller dock inte ordningsvakter som förordnats enligt 2 § 4 lagen (1980:578) om ordningsvakter. Restaurangskolor med serveringstillstånd samt, efter överenskommelse med skolan, även andra restauranger med sådant tillstånd får i utbildningssyfte anlita restaurangskolans elever.

19 § Kommunen beslutar under vilka tider alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får serveras. Vid bestämmande av tiden för servering ska särskilt beaktas vad som sägs i 17 §.

Om inte kommunen beslutar annat, får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat inte påbörjas tidigare än klockan 11.00 och inte pågå längre än till klockan 01.00.

Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Bestämmelserna i första-tredje styckena gäller inte rumsservering på hotell eller minibar i hotellrum enligt 5 §.

20 § Vid servering av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks.

21 § Priset för en alkoholdryck eller ett alkoholdrycksliknande preparat får vid servering inte sättas lägre än inköpspriset för drycken eller preparatet jämte skäligt påslag. Prissättningen får inte ske på ett sådant sätt att försäljning av drycker eller alkoholdrycksliknande preparat med högre alkoholhalt främjas. Gästerna får inte uppmanas eller förmås att köpa alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat.

22 § Vid servering av alkoholdrycker ska lättdrycker finnas att tillgå i tillfredsställande urval och omfattning.

23 § Från ett serveringsställe med serveringstillstånd får inte någon medföra spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat som har serverats i lokalen. Detta gäller inte hotellrum med minibar.

24 § På ett serveringsställe där serveringstillstånd gäller får inte någon inta eller tillåtas inta andra alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat än sådana som har serverats i enlighet med tillståndet. Detta gäller dock inte på hotellrum.

Inte heller får någon inta eller tillåtas inta alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat på ett serveringsställe där alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat inte får serveras eller i en lokal som yrkesmässigt upplåts för anordnande av sammankomster i slutna sällskap vid vilka mat eller dryck tillhandahålls av innehavaren eller genom dennes försorg och där servering av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat inte är tillåten.

Alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat som inte får serveras i en lokal som avses i denna paragraf får inte heller förvaras i lokalen eller tillhörande utrymmen.

Förbuden enligt denna paragraf gäller inte i fråga om folköl.

3. Tillsyn

Du som ansöker om tillstånd för servering eller provsmakning ska känna till tillsynsmyndigheternas roller och veta vad det är för befogenheter och skyldigheter myndigheterna har.

För att tillsynen över serveringsställen ska underlättas och vara effektiv är det viktigt att du är väl insatt i tillsynsmyndigheternas uppdrag. Här ingår även tillståndshavarens skyldigheter, till exempel att tillhandahålla handlingar och sköta bokföring. När det gäller bokföring finns en bestämmelse om att bokföringen ska vara utformad så att verksamheten går att kontrollera. Du som tillståndshavare ska minst ha sådana kunskaper i bokföring att du vet vad som krävs för att skapa ett fullgott underlag för bokföringen och hur underlaget ska hanteras. Regler om bokföring och skattefrågor hanteras av Skatteverket.

Kommunen gör tillsynsbesök för att kontrollera att du som tillståndshavare har de kunskaper som krävs för alkoholserveringen. Du behöver hålla dig informerad om nya och ändrade regler som har betydelse för serveringsverksamheten. Om du har kännedom om tillsynen finns förutsättningar för ett bra samarbete och för dialog med tillsynsmyndigheterna.

Du behöver

- känna till tillsynsmyndigheterna och deras uppdrag, och
- vara medveten om tillståndshavares skyldigheter i förhållande till tillsynsmyndigheterna.

Frågor och svar inom detta frågeområde är baserade på 9 kap. alkohollagen (2010:1622), AL.

Du ska veta och känna till

- **9 kap. 1–4 §§ AL** om tillsynsmyndigheter.
- **9 kap. 7 § AL** om tillståndsbevis.
- **9 kap. 11 § AL** om tillståndshavares anmälningsskyldighet vid förändringar m.m.
- **9 kap. 12 § AL** om tillståndshavare avlider, fått förvaltare samt försatts i konkurs.
- **9 kap. 13 § AL** om tillståndshavarens skyldighet att lämna tillträde till lokaler och tillhandahålla handlingar vid tillsyn m.m.
- **9 kap. 14 § AL** om bokföring och statistiska uppgifter.
- **9 kap. 17–18 §§ AL** om kommunala sanktioner.

9 kap. AL

Tillsyn m.m.

1 § Folkhälsomyndigheten har, med de begränsningar som anges i 3 och 4 §§, tillsyn över efterlevnaden av denna lag och anslutande föreskrifter.

Länsstyrelsen har tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet.

2 § Kommunen och Polismyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

Kommunen och Polismyndigheten har också tillsyn över detaljhandeln med folköl.

Kommunen ska upprätta en tillsynsplan som ska ges in till länsstyrelsen.

3 § För tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring i 7 kap. finns det särskilda regler i marknadsföringslagen (2008:486). Tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna gentemot den som har serveringstillstånd får, i fråga om marknadsföring på serveringsstället, utövas också av kommunen. För kommunens tillsyn gäller inte 7 kap. 8 §.

4 § Skatteverket har tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i 4 kap, 2 §.

11 § Den som har beviljats serveringstillstånd ska anmäla hos kommunen när han eller hon avser att påbörja verksamheten.

Anmälan ska också göras om verksamheten läggs ned eller om avbrott sker i den. Om verksamheten förändras till sin omfattning eller i något annat hänseende av betydelse för tillsynen ska detta också anmälas, liksom betydande förändringar av ägarförhållandena.

Anmälan ska göras i förväg, eller om det förhållande som föranlett anmälningskyldighet inte har kunnat förutses, utan dröjsmål.

12 § Om den som har fått serveringstillstånd enligt denna lag har avlidit, eller fått förvaltare enligt 11 kap, 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen och vill dödsboet eller förvaltaren fortsätta rörelsen, ska anmälan göras hos kommunen. Anmälan ska ha kommit in senast två månader efter dödsfallet eller beslutet om förvaltare. Har anmälan inte kommit in inom denna tid, upphör tillståndet att gälla.

Har den som fått serveringstillstånd försatts i konkurs upphör tillståndet att gälla omedelbart. Vill konkursboet fortsätta rörelsen ska ny ansökan göras hos kommunen. Kommunen ska behandla en sådan ansökan med förtur.

Beträffande den som bedriver tillverkning, partihandel eller handel med teknisk sprit enligt denna lag ska motsvarande anmälan som avses i första och andra styckena göras till Folkhälsomyndigheten.

13 § Om en tillsynsmyndighet begär det ska en tillståndshavare, eller den som

bedriver verksamhet med stöd av denna lag, lämna tillträde till driftsställe med tillhörande lokaler och tillhandahålla handlingar som rör verksamheten samt utan ersättning hjälpa till vid tillsynen, lämna varuprover som behövs och redovisa uppgifter om verksamhetens omfattning och utveckling.

Vad som sägs i första stycket gäller även i förhållandet mellan en partihandlare och Skatteverket.

14 § Bokföringen i en rörelse som är tillståndspliktig eller som annars bedrivs med stöd av denna lag ska vara så utformad att kontroll av verksamheten är möjlig. Den som bedriver rörelsen är skyldig att på begäran av en tillsynsmyndighet visa upp bokföringshandlingarna.

Tillståndshavare, tillverkare, partihandlare och den som bedriver handel med teknisk sprit är skyldiga att till tillsynsmyndigheten lämna de uppgifter som är nödvändiga för att myndigheten ska kunna föra statistik över verksamhet enligt denna lag.

17 § En kommun får meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning om denne inte

- uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande, eller
- följer de bestämmelser som gäller för servering enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

18 § En kommun ska återkalla ett serveringstillstånd om

- tillståndet inte längre utnyttjas,
- det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren har ingripit, eller
- tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd, eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

Om flera tillståndshavare har utnyttjat ett gemensamt serveringsutrymme enligt **8 kap. 14 §** andra stycket får i stället tillståndet för gemensamt serveringsutrymme återkallas, om det inte kan utredas vilken tillståndshavare som är ansvarig för en händelse som ska föranleda återkallelse av serveringstillståndet.

4. Mat och utrustning

När det gäller din restaurang så ska den ha ett eget kök som möjliggör att verksamheten kan erbjuda ett varierat utbud av maträtter.

När det gäller stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten ska köket finnas i anslutning till serveringslokalen och möjliggöra att lagad eller på annat sätt tillredd mat kan tillhandahållas.

Kravet på eget kök gäller även för stadigvarande serveringstillstånd för cateringverksamhet. Köket behöver dock inte finnas i anslutning till serveringslokalen och det ska vara lämpligt för tillredning av mat.

För övriga tillståndstyper ställs inga krav på att ett kök ska finnas och att köket ska vara eget eller i anslutning till serveringslokalen.

Varma maträtter behöver inte serveras. Men serveringstillstånd kan inte beviljas om det enbart finns enklare rätter, exempelvis smörgåsar, hamburgare eller varm korv med bröd. Det innebär att gatukök, caféer och liknande enkla serveringsställen inte kan få serveringstillstånd.

Efter klockan 23.00 ställs inte lika höga krav på ett varierat matutbud. Gästerna ska dock kunna erbjudas flera olika rätter av enklare slag, till exempel kalla maträtter eller maträtter som värms i mikrovågsugn.

Serveringslokal

En grundläggande förutsättning för restaurangverksamhet är att lokalen är registrerad som livsmedelsanläggning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004. Det innebär att de livsmedelshygieniska krav som gäller inom EU ska vara uppfyllda och garanterar att lokal och utrustning håller en viss standard. I övrigt gäller de krav på serveringslokalen, köket och matutbudet som finns i alkohollagen (2010:1622), AL.

Du behöver

- veta att matservering är ett krav i samband med alkoholservering, och
- känna till vad som gäller för utrustning och lokaler på ett serveringsställe med respektive serveringstillstånd.

Frågor och svar inom detta frågeområde är baserade på 8 kap. 14–17 §§ AL.

Du ska veta och känna till

8 kap. 14 § AL om serveringsutrymme för en tillståndshavare eller gemen-

samt för flera.

8 kap. 15 § AL om krav på serveringslokaler, köksutrustning och mat samt undantag från krav på matservering.

8 kap. 16 § AL om krav på brandsäkerhet gällande serveringslokaler.

8 kap. 17 § AL om vägran av serveringstillstånd.

8 kap. AL

Servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat

14 § Serveringstillstånd ska omfatta ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren.

Särskilt tillstånd kan dock meddelas för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Om så har skett ska varje tillståndshavare svara för ordning och nykterhet inom serveringsutrymmet samt för att vad som i övrigt gäller enligt denna lag iakttas under den tid han eller hon bedriver servering där.

15 § Stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten får medges endast om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter.

Serveringsstället ska vara utrustat med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matservering. Om det finns en drinkbar får den ta i anspråk endast en mindre del av serveringsställets totala yta och vara belägen i nära anslutning till matsalen.

Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten får meddelas om serveringsstället tillhandahåller tillredd mat. Detsamma gäller tillstånd för servering i slutet sällskap.

Tillstånd för servering av starköl, vin och annan jäst alkoholdryck i foajéer till teater eller konsertlokal under paus i föreställning eller konsert får meddelas utan krav på matservering. Det ställs inte heller krav på matservering vid provsmakning enligt 6 eller 7 §.

16 § Lokaler som används för servering till allmänheten eller för servering till slutna sällskap av den som har stadigvarande serveringstillstånd ska vara lämpliga från brandsäkerhetssynpunkt.

17 § Om alkoholservering på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, får serveringstillstånd vägras även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda.

Lättläst om kunskapsprov

Alkoholpolitik (8 frågor)

Tänk på att alkohollagen är en skyddslagstiftning och att inga näringspolitiska intressen har företräde. Lagen finns till för att skydda människors liv och hälsa.

Tillsyn (8 frågor)

Folkhälsomyndigheten har det nationella ansvaret. Länsstyrelsen har hand om tillsynen av kommunerna. Polismyndigheten och kommunen har ett gemensamt och eget ansvar att genomföra tillsyn på serveringsställen med tillstånd.

Kommun och Polismyndigheten har rätt att komma in i alla lokaler och ytor utom personliga klädsåk. Den ansvarige för bolaget eller den som är serveringsansvarig ska hjälpa till på plats (exempelvis genom att öppna låsta utrymmen och ta fram rapporter från kassan).

Kontroll av marknadsföring är en del i tillsynen. Den genomförs av kommunerna, men det är Konsumentverket som har ansvaret.

Om restaurangen missköter verksamheten kan kommunen besluta om en erinran, en varning eller återkalla (ta tillbaka) serveringstillståndet. I allvarliga fall kan serveringstillståndet återkallas direkt.

Mat och utrustning (12 frågor)

Här kommer det frågor om mat och kökskrav, till exempel om vilka typer av serveringstillstånd som behöver restaurangkök.

För stadigvarande serveringstillstånd för allmänheten och stadigvarande cateringtillstånd för slutna sällskap behöver restaurangen ha kök. Med dessa tillstånd ska man kunna erbjuda full meny, det vill säga förrätter, huvudrätter och efterrätter.

För övriga tillstånd kan det räcka med en mikro och vanlig spis. Kravet är då endast att man kan erbjuda någon form av tillredd mat.

Vad är då mat? Mat anses lagad när den är förädlad eller tillredd. Salad, smörgåsar, nötter och chips räknas inte som tillredd mat.

Se till att läsa på om det här! Frågorna i provet kan ställas på olika sätt.

Servering (32 frågor)

Det finns ingen åldersgräns för serveringspersonal i alkohollagen, men det finns andra lagar som kan begränsa din personals ålder. För att vara tillståndshavare eller serveringsansvarig måste du vara 20 år.

För att gå på restaurang finns ingen åldersgräns - men du får bara servera

- alkohol till personer som fyllt 18 år.
- Det får aldrig bjudas på alkohol på restaurangen, om det inte är en gäst
- som bjuder en annan gäst.

De alkoholtyper som anges i alkohollagen är: öl, vin, sprit, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

Samlingsnamnet för övriga drycker är lättdrycker.

- Lättdryck - upp till 2,25 volym %
- Starköl - över 3,5 volym %
- Vin - upp till 22 volym %
- Spritdrycker/drink (alkoholdryck som innehåller sprit)

Bra att kunna

- Förändra alkoholdrycker - till exempel krydda brännvin - får bara göras om man anmält till kommunen i förväg, vilken sprit och hur många liter som ska kryddas.
- Man får blanda en drink när kunden beställer.
- Lokalen där alkohol serveras ska vara överblickbar och avgränsad.
- Vilka ska vara anställda? All personal som är viktig för ordning, nykterhet och för att restaurangen ska fungera bra - kökspersonal, serveringspersonal, entrévakt och så vidare.
- Du får inte erbjuda "två för en" av alkohol.
- Du får fråga om något önskas innan baren stänger.
- Du får rekommendera ett visst vin, någon öl och så vidare när gästen frågar.
- Det ska råda ordning och nykterhet på restaurangen. Märkbart påverkade gäster ska avvisas.
- Ingen annan alkohol än den som köpts in av restaurangen får finnas i lokalerna.
- När förordnade ordningsvakter måste finnas står de under polismyndighetens ansvar.

Frågor och svar – kunskapsprov

ALKOHOLPOLITIK

Vad menas med en alkoholdryck?

- En dryck med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent
- En dryck med en alkoholhalt som understiger 2,25 volymprocent
- En dryck med en alkoholhalt som över stiger 3,5 volymprocent

5. Vad menas med en lättdryck? Flera svar kan vara rätt.

- Alkoholfri dryck
- En dryck som har en alkoholhalt om högst 2,25 volymprocent
- En dryck som har en alkoholhalt om minst 2,25 volymprocent

6. Vad är den högsta alkoholhalten en lättdryck får ha?

- 2,25 volymprocent
- 3,5 volymprocent
- 0,5 volymprocent
- 2,5 volymprocent

7. Vilket mått används i alkohollagen för att ange alkoholhalt?

- Viktprocent
- Volymprocent
- Alkoholprocent

8. Vad är den högsta tillåtna alkoholhalten för öl?

- 2,5 volymprocent
- **3,5 volymprocent**
- 0,5 volymprocent

9. Vad är den högsta tillåtna alkoholhalten för vin?

- 15 volymprocent
- **22 volymprocent**
- 33 volymprocent

10. Vilket slag av alkoholdryck är likör med en alkoholhalt av 21 volymprocent?

- **Spritdryck**
- Annan jäst alkoholdryck
- vin

11. I vilka kategorier indelas alkoholdrycker?

- Spritdrycker, vin och starköl
- Spritdrycker, vin och öl
- **Spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker**

12. Öl med en alkoholhalt som överstiger 2,25 men inte 3,5 volymprocent benämns

- Starköl
- **Folköl**
- Svagdricka

13. Ge ett exempel på en annan jäst alkoholdryck

- Vin
- Cider
- Folköl

14. Ge exempel på ett alkoholdrycksliknande preparat

- Alkoglass
- Vattenånga
- Cider

15. Till vem får du servera alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat på en restaurang?

- Den som fyllt 18 år
- Den som har fyllt 20 år
- Den som har fyllt 17 år och har en vuxen med sig

16. Hur gammal måste du vara för att bedriva restaurangverksamhet med alkoholdrycker?

- 18 år
- 20 år
- 22 år

17. Vem har ansvaret för att kontrollera ålder på en gäst som beställer alkoholdrycker?

- Den som är serveringsansvarig
- Den som serverar personen
- Dörrvakten eller entrévärd
- Krögaren

18. Får en förälder bjuda sin 17 åriga son på ett glas vin till maten på en restaurang?

- Ja, det är upp till föräldern att bestämma
- **Nej, aldrig**
- Ja, men bara ett glas vin, inte mer

19. Får en bartender bjuda en gäst på alkoholdrycker?

- Ja, det är tillåtet att bjuda gäster på alkoholdryck om du har tillstånd att servera dessa drycker
- Ja, om gästen väntar på att få ett bord
- **Nej, aldrig**

20. Hur gammal behöver du vara för att köpa alkoholdrycker från detaljhandelsmonopolet (Systembolaget)?

- 18 år
- **20 år**
- 22 år

21. Om du överlåter din restaurang som har serveringstillstånd - får du då sälja ditt varulager av alkoholdrycker till efterträdaren som ännu inte fått sitt serveringstillstånd godkänt?

- Ja
- **Nej**

22. Är en glass som innehåller 5 volymprocent alkohol ett alkoholdrycksliknande preparat?

- **Ja**
- Nej

23. Vad är alkohollagens syfte?

- Att begränsa alkoholens skadeverkningar. Människors hälsa går före ekonomiska intressen och alkoholdrycker ska serveras återhållsamt.
- Att det ska finnas många restauranger som ges möjlighet att tjäna mer pengar.

24. Var ansöker du om ett serveringstillstånd?

- Hos Polisen
- Länsstyrelsen i ditt län
- I kommunen där restaurangen ligger

25. Du ansökt om ett serveringstillstånd, klarat kunskapsprovet och kommunen bedömer att du uppfyller lämlighetskraven i alkohollagen. Kan kommunen ändå avslå din ansökan?

- Nej, kommunen måste då bevilja din ansökan
- Ja, om restaurangen ligger i ett område som innebär att serveringen kan medföra störningar avseende ordning och nykterhet

26. Alkoholdrycker delas in i spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholdrycker. Till vilken kategori räknas cider med 2,2 volymprocent?

- Andra jästa alkoholdrycker
- Spritdrycker
- Lättdryck (alkoholfritt)

27. Öl som har en volymprocent som överstiger 3,5 betecknas som?

- Lättöl
- Starköl
- Folköl

28. Hur gammal måste en person vara för att kunna utses till serveringsansvarig?

- 20 år
- 18 år
- Det finns ingen åldersgräns

TILLSYN

1. Kan kommunen återkalla serveringstillståndet för ett bolag om en av bolagsmännen har fått stora skatteskulder?

- Ja, men bara om skulden uppgår till över 250 000 kronor
- Nej, inte så länge inte bolaget har skatteskulder
- Ja, om kommunen anser att bolagsmannen inte längre kan anses vara lämplig ska bolagets tillstånd återkallas

2. Vilka myndigheter har tillsyn över efterlevnaden av servering av alkohol-drycker och alkoholdrycksliknande preparat?

- Polismyndigheten
- Kommunen
- Skatteverket

3. Vilken myndighet har tillsyn över marknadsföring på ett serveringsställe?

- Polismyndigheten
- Kommunen
- Skatteverket

4. Den som har serveringstillstånd ska anmäla förändringar i verksamheten till kommunen. Vilka förändringar behöver anmälas?

- **Ändrade ägarförhållanden**
- Om restaurangen behöver stänga tidigare en dag
- **Om restaurangen ska vara stängd för renovering**

5. Om restaurangbolaget försätts i konkurs upphör serveringstillståndet

- **Omedelbart**
- När en konkurs är avslutad
- Inte alls. Du kan fortsätta servera alkohol

6. Har en kommun rätt att ta ut en tillsynsavgift för restauranger med serveringstillstånd?

- Nej
- **Ja, en kommun har rätt att ta ut en tillsynsavgift för att täcka sina kostnader**

7. Vilka myndigheter är tillsynsmyndigheter enligt alkohollagen (flera alternativ är rätt)?

- **Folkhälsomyndigheten**
- Skatteverket
- Räddningstjänsten
- **Kommunen**
- **Länsstyrelsen**

8. Du som har eller har haft ett stadigvarande serveringstillstånd av alkoholdrycker ska årligen lämna in en restaurangrapport. Till vem ska du rapportera?

- Folkhälsomyndigheten
- Kommunen
- Systembolaget

9. När ska restaurangrapporten lämnas in?

- Vid räkenskapsårets slut
- Senast den 1 mars året efter rapporteringsperioden
- Till midsommar

MAT OCH UTRUSTNING

1. Vilka påståenden är riktiga (flera alternativ är rätt)?

- För att få serveringstillstånd måste man kunna tillhandahålla lagade eller tillredd mat
- Smörgåsar anses vara lagad mat
- Efter kl. 23.00 räcker det med ett mindre matutbud
- För att få serveringstillstånd måste restaurangen ha ett eget kök

2. Vilka typer av serveringstillstånd kräver att restaurangen har ett eget kök (flera alternativ kan vara rätt)?

- Servering av vin och starköl till allmänheten
- Provsmakning av vin till allmänheten
- Cateringtillstånd till slutna sällskap

SERVERING

1. Vad är det lägsta pris en restaurang får ta för en alkoholdryck som serveras på restaurangen?

- Inköpspriset
- Inköpspriset + 50 %
- **Inköpspriset + 25 %**

2. Måste du som tillståndshavare alltid vara närvarande när alkoholdrycker serveras?

- Ja
- Nej, det räcker med att du kan komma till restaurangen inom 30 minuter
- **Nej, det räcker med att det finns en serveringsansvarig på plats**

3. I alkohollagen talas om normalt. Vad avses med detta?

- **Att servering normalt sett får ske mellan kl. 11.00 – 01.00**
- Att servering normalt sett får ske mellan kl. 12.00 – 01.00
- Att servering normalt sett får ske mellan kl. 11.00 – 03.00

4. Hur gammal måste en person vara för att kunna utses till serveringsansvarig?

- 18 år
- **20 år**
- Det finns ingen åldersgräns

5. Du har serveringstillstånd för vin och starköl till allmänheten. Kan du då vid ett tillfälle servera ett slutet sällskap spritdrycker, vin och starköl?

- Nej, det går inte men du kan ansöka om utvidgat tillstånd för detta tillfälle
- Ja, det går bra
- Ja, om du gör en anmälan till polisen

6. När ska en restaurang med serveringstillstånd senast vara utrymd?

- När serveringstiden är slut
- Senast 30 minuter efter serveringstidens slut
- Senast 30 minuter efter att sista beställningen gjordes

7. Hur kan serveringspersonalen förvissa sig om att en gäst har fyllt 18 år?

- Personalen känner igen gästen sedan tidigare
- Genom att be om giltig legitimation
- Personalen kan fråga hur gammal gästen är

8. Din restaurang har 1 års jubileum och tänker bjuda alla gäster på ett glas alkoholdryck. Får du det?

- Ja, om du samtidigt bjuder på mat
- Ja, om gästen är över 18 år
- Nej, du får aldrig bjuda på en alkoholdryck

9. En gäst har väntat väldigt länge på sin beställda mat. Får du bjuda din gäst på ett glas vin eller en starköl för att kompensera gästen?

- Ja, om du samtidigt bjuder på mat
- Nej, du får aldrig bjuda på en alkoholdryck

10. En gäst är missnöjd över servicen på din restaurang. Får du bjuda din gäst på efterrätt?

- Nej, du får aldrig bjuda på mat
- **Ja, det får du**

11. Din granne fyller 25 år och har bokat bord för 15 personer på din restaurang. Grannen är student och har ont om pengar. Grannen vill ta med egna alkoholdrycker till din restaurang. Får grannen det?

- **Nej, en gäst får aldrig ta med egna alkoholdrycker in på restaurangen**
- Ja, om gästen betalar dig för att servera alkoholdryckerna
- Ja, en gäst får alltid ta med egen alkoholdryck

12. Det ska alltid finnas en serveringsansvarig närvarande på en restaurang med serveringstillstånd. Vem kan utse en serveringsansvarig person?

- Det kan vem som helst göra
- **Tillståndshavaren**
- Kommunen

13. Din bästa vän blir märkbart påverkad på din restaurang. Vad gör du?

- Du kan låta vännen vara kvar på din restaurang
- **Du ber vännen lämna restaurangen**

Vi hjälper dig med tillstånd för alkohol och tobak

www.tillstandsbyran.se

info@tillstandsbyran.se

TILLSTÅNDSBYRÅN.SE

Vi hjälper dig med tillstånd för alkohol och tobak

www.tillstandsbyran.se

info@tillstandsbyran.se

**Vi hjälper dig med tillstånd
för alkohol och tobak**

TILLSTÅNDSBYRÅN.SE